Produkcja rolna w zgodzie z ochroną środowiska

Gospodarstwo Ekologiczne
„Kozia Łąka"
Bożena i Daniel Sokołowscy

Łomnica, ul. Lipowa 3
tel. 608 55 45 71
tel. 602 77 93 83
e-mail: kozialaka@kopa.pl
www.kopa.pl

Jelenia Góra, 17 listopada 2011 r.

Ochrona środowiska to całokształt działań mających na celu właściwe wykorzystanie oraz odnawianie zasobów i składników środowiska naturalnego.

Sposoby ochrony środowiska:
• Gospodarowanie zasobami środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju
• Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom
• Utrzymywanie i przywracanie elementów przyrodniczych do stanu właściwego
• Recykling

Mieszkamy wśród pól i lasów...

Baśka i Condoliza

Nasze zwierzęta

PODSTAWY PRAWNE OCHRONY ŚRODOWISKA

Obowiązek ochrony środowiska reguluje ustawa z dn. 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska" (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późniejszymi zmianami) oraz liczne ustawy związkowe np. prawo wodne, o ochronie zwierząt, o lasach, o ochronie przyrody, o bezpieczeństwie żywności.

- Rolnictwo ekologiczne – regulacje prawne

Od 1 stycznia 2009 na terenie UE obowiązuje rozporządzenie Rady (WE) z dn. 28.06.2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów.

Zrównoważony rozwój

Gospodarstwo rolne w systemie rolnictwa zrównoważonego stanowi część otaczającego go ekosystemu, z którym jest nierozerwalnie związane.

WPŁYW DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ NA ŚRODOWISKO

Zagrożenia dla środowiska:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i środowiska w wyniku niewłaściwego stosowania nawozów, zwłaszcza azotowych i fosforowych
- zanieczyszczenie gleb i wód środkami ochrony roślin
- nieprawidłowa gospodarkę ściekową w obrębie gospodarstw
- intensyfikacja różnych form erozji gleb i zmniejszenie ich żyzności
- emisja do powietrza substancji gazowych, pochodzących z intensywnego chowu lub hodowli zwierząt tj. amoniak, siarkowodór, metan, dwutlenek węgla
- emisja do powietrza substancji pyłowych pochodzących z intensywnego chowu i hodowli zwierząt tj. pyłki ze ściółki, magazynów, mieszalni pasz, suszarni zbóż czy innych obiektów gospodarskich
- zmiany w krajobrazie i wyginięcie poszczególnych gatunków fauny i flory
- niewłaściwe postępowanie z odpadami

WPŁYW DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ NA ŚRODOWISKO

Działania przyczyniające się do ochrony środowiska naturalnego:

- gospodarka zasobami wodnymi
- gospodarka ściekami
- gospodarka nawozami
- ochrona powietrza przed zanieczyszczeniami
- ochrona środowiska przed hałasem
- ochrona gleb (gruntów ornych i pastwisk)
- gospodarka odpadami
- postępowanie ze środkami ochrony roślin

OCHRONA PRZYRODY W DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ

Główne źródła zagrożenia dla środowiska naturalnego przyrody i zachowania bioróżnorodności:

- wprowadzanie intensywnych form gospodarowania w rolnictwie, prowadzących do nasilania erozji gleby i zanieczyszczenia wód
- utrzymywanie dużych powierzchni monokulturowych
- nadmierna intensyfikację łąk i pastwisk (wczesne terminy wypasów, koszenia, zwiększenie obsady zwierząt)
- zaniedbywanie użytkowania łąk i pastwisk
- wypalanie roślinności
- zanikanie lokalnych ras zwierząt i odmian roślin uprawnych

OCHRONA PRZYRODY W DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ

Działania mające na celu ochronę przyrody, zwiększenie bioróżnorodności i poprawę jakości środowiska:

- wprowadzenie wielogatunkowego płodozmianu
- popularyzowaniu stosowania poplonów
- zakładaniu pasów zadrzewień
- utrzymywanie w należytym stanie gruntów ugorowanych i odłogowanych
- wdrażanie zasad dobrej praktyki rolniczej
- zabranianiu wypalania roślinności na łąkach, pastwiskach
- wdrażaniu programów rolno-środowiskowych – wsparcie finansowe dla rolników spełniających wymagania unijne w zakresie ochrony przyrody

OCHRONA PRZYRODY W DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ

Pakiety rolno-środowiskowe:

- rolnictwo ekologiczne
- rolnictwo zrównoważone
- utrzymanie łąk ekstensywnych
- utrzymanie ekstensywnych pastwisk
- ochrona gleb i wód
- strefy buforowe
- ochrona rodzimych ras gospodarskich

FORMY ROLNICTWA

Rolnictwo konwencjonalne

Rolnictwo zintegrowane

Rolnictwo ekologiczne

ROLNICTWO EKOLOGICZNE

jak najwyższe plony, ale w harmonii z przyrodą

- zrównoważona produkcja zwierzęca i roślinna,
- organiczno-biologiczne metody gospodarowania,
- alternatywne – przyjazne dla otaczającego nas środowiska.

Nie stosuje

- chemii rolnej (nawozy sztuczne, pestycydy),
- środków weterynaryjnych (hormony) oraz spożywczych,
- roślin zmodyfikowanych genetycznie.

Gospodarstwo ekologiczne

- tworzy bardzo trwały i samowystarczalny system,
- jest samowystarczalnym, ponieważ funkcjonuje na zasadzie wzajemnej współpracy roślin oraz zwierzęta znajdujących się w gospodarstwie.
- zwierzęta są żywione uzyskanymi na nim plonami, a rośliny nawożone naturalnym nawozem spod zwierząt. Taki system jest również trwały ekonomicznie.

FiBL Research Institute of Organic Agriculture

Instytut Badawczy Rolnictwa Ekologicznego dla centralnej i wschodniej Europy z Szwajcarii

EkoConnect

Międzynarodowe Centrum Ekologiczne w Dreznie

Seminarium Drezno 11-15 października 2011 r.

„Ekologiczna produkcja i przetwórstwo mleka i mięsa – maksymalne wyniki przy minimalnych nakładach"

Dwa systemy gospodarowania

High input – duże nakłady inwestycyjne w gospodarstwie – duża wydajność

Low input – małe nakłady inwestycyjne – mniejsza wydajność, ale lepsza jakość

Zwierzęta tylko na pastwisku

Karmione tylko sianem

Cel: większa wydajność i lepsza jakość produkcji

Przykład: Mleko „sienne" – mleko najwyższej jakości

RÓŻNICE POMIĘDZY ROLNICTWEM TRADYCYJNYM I EKOLOGICZNYM

ROLNICTWO TRADYCYJNE

- Sterowanie uprawami
- Eksploatacja prowadząca do degradacji
- Produkty o średniej jakości
- Niezadowalająca jakość przechowalnicza
- Znaczna chemizacja
- Maksymalizacja plonów
- Mechanizacja niemal wyłącznie dla ułatwienia pracy
- Intensywność gospodarowania oraz obszar współgrający z produkcja i naturalnym środowiskiem
- Specjalizacja oparta na kalkulacjach finansowych
- Degradacja środowiska

ROLNICTWO EKOLOGICZNE

- Sterowanie całym obiektem gospodarczym
- Plon optymalny
- Wysoka jakość przechowalnicza
- Produkty wysokiej jakości
- Wykorzystanie alternatywnych źródeł energii
- Ochrona krajobrazu
- Zminimalizowanie lub całkowite zaniechanie chemizacji
- Obszar gospodarstwa oraz agrotechnika optymalna do środowiska
- Dostosowanie mechanizacji zależne od rodzaju gleby, potrzeb roślinnych oraz zwierzęcych
- Dopuszczalna forma specjalizacji w granicach prawidłowego funkcjonowania całego gospodarstwa
- Ochrona środowiska wodnego
- Ochrona środowiska glebowego
- Produkty o najwyższej jakości

CERTYFIKOWANA SEROWNIA

JEDNOSTKA CERTYFIKUJĄCA AGRO BIO TEST W WARSZAWIE

KONTROLA JAKOŚCI NA KAŻDYM ETAPIE PRODUKCJI

Kształtowanie świadomości ekologicznej
Dbanie o zdrowie
Wolny rynek
Moda
Popyt
Zdrowa Żywność
Świadomość konieczności ochrony środowiska
Troska o środowisko naturalne
Opakowania ekologiczne
Odzysk surowców
Producent
Zmniejszenie negatywnego oddziaływania na przyrodę

SERY DOJRZEWAJĄ NA PÓŁKACH MINIMUM 8 TYGODNI

W ODPOWIEDNIEJ TEMPERATURZE I WILGOTNOŚCI

KONTROLA I CERTYFIKACJA PRZETWÓRNI EKOLOGICZNYCH

Gospodarstwa odpowiedzialne za produkcje żywności ekologicznej są objęte urzędowym systemem certyfikacji, a następnie systematycznej kontroli. Taki system stanowi w naszym kraju:

- Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych;
- Jednostki certyfikujące nadane w Polskim Centrum Akredytacji.

Każdy właściciel ekologicznej farmy raz do roku, a czasem częściej jest kontrolowany przez jednostkę certyfikującą. Taka jednostka na mocy Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi i Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych wydaje certyfikaty. Taki certyfikat jest ważny 12 miesięcy.

CERTYFIKAT EKO
WYDANY PRZEZ AGRO BIO TEST NR PL-EKO-07-08010

CERTYFIKACJA EKOLOGICZNA PRZETWÓRNI

Przetwórnie ekologiczne muszą spełniać wszystkie wymagania sanitarne i techniczne zawarte w odpowiednich przepisach dotyczących prowadzenia przetwórstwa artykułów spożywczych.

W rolnictwie ekologicznym zasady produkcji są ściśle określone w Rozporządzeniu Rady 2092/91/EWG z dnia 24 czerwca 1991 r. w sprawie produkcji ekologicznej produktów rolnych oraz znakowania produktów i środków spożywczych.

Zgodność z tymi zasadami podlega stałej kontroli na etapie produkcji, przetwarzania i obrotu, co musi być potwierdzone certyfikatem wystawionym przez upoważnioną jednostkę kontrolną.

W tym celu rozpoczęcie przetwórstwa produktów rolnictwa ekologicznego – artykułów rolno-spożywczych lub pasz, przedsiębiorca musi zgłosić do wybranej jednostki certyfikującej dostarczając dokumenty potrzebne do oceny zakładu i procesu produkcyjnego.

W zgodzie z naturą i środowiskiem

Ser to prawdopodobnie pierwsze SLOW FOOD.

Powstawać musi powoli, jak chleb, wino czy przetwory.

Jedzenie powinno być smaczne, a to oznacza świeże produkty, starannie przygotowanie i szacunek do tradycyjnych receptur

– Zdrowy styl życia

„Powolne jedzenie” i degustacja serów najlepiej smakują w gronie przyjaciół.

Wino i ser to nierozłączni towarzysze…

PRODUKTY REGIONALNE I TRADYCYJNE

- Ważnym źródłem dochodu dla producentów
- Poszukiwanie przez konsumentów
- Atrakcyjne dla turystów
- Sprzyjają ochronie środowiska

Lista produktów tradycyjnych

W lipcu 2010 r. ser kozi łomnicki został wpisany na listę produktów tradycyjnych, prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa.

Lista Produktów Tradycyjnych

Sery Kozie Łomnickie

DOJRZEWAJĄCY

Ser długo dojrzewający od dwóch do kilku miesięcy. Posiada wyjątkowe cechy i właściwości, które wynikają ze stosowania tradycyjnych metod produkcji. Produkowany jest z surowego mleka koziego, często z dodatkiem naturalnych ziół i przypraw, takich jak czosnek, kminek, mięta, szałwia, lubczyk czy oregano. Smak delikatny, nieco słony i lekko kwaśny. W trakcie dojrzewania osiąga smak ostrzejszy, skórka staje się twarda i szorstka, a miąższ gładki, sprężysty i elastyczny o bogatym aromacie.

Sery Kozie Łomnickie

MARCELA

Skład: mleko kozie, podpuszczka, sól

To wykwintny ser typu Mozzarella, niezastąpiony dodatek do surówek, zapiekanek i potraw na gorąco. Charakteryzuje się łatwą topliwością oraz rozciągliwością. Biały, delikatny, mleczny, wilgotny, słony.

RITTA

Skład: serwatka mleka koziego

To świeży ser serwatkowy, typu Ricotta. Wytwarzany z serwatki mleka koziego, która pozostaje po produkcji serów podpuszczkowych. Biały, lekko słony, konsystencja miękka, łatwa do rozsmarowania, często z dodatkiem ziół. Można go przyrządzać na słodko lub słono. Stanowi świetną bazę do serników i wszelkiego rodzaju zapiekanek.

Sery Kozie Łomnickie

TWAROŻEK

Skład: mleko kozie, podpuszczka, szczepy bakterii

Świeży serek twarogowy o bardzo delikatnej konsystencji, produkowany z mleka koziego, bez dodatków lub posypany ziołami.

FETYSZ

Skład: mleko kozie, podpuszczka

Ser typu Feta w zalewie olejowo-ziołowej.

Chemizacja żywności a nasze zdrowie

- Konserwanty
- Syntetyczne barwniki
- Wzmacniacze smaku
- Chemia

Etykiety i znaki ekologiczne

Etykiety i znaki ekologiczne umieszczane na opakowaniu są informacja dla klienta, że produkt jest przyjazny dla środowiska.

Etykiety

Etykietowanie lub reklamowanie przetworzonych artykułów rolno-spożywczych nawiązujące do ekologicznych metod produkcji jest prawnie dozwolone wtedy, gdy:

- co najmniej 95% składników pochodzi z produktów uzyskane metodami ekologicznymi,
- produkt lub jego składniki nie zostały poddane obróbce z wykorzystaniem promieniowania jonizującego,
- produkt został wytworzony bez zastosowania organizmów genetycznie zmodyfikowanych ani ich pochodnych,
- w przetwarzaniu produktów roślinnych i zwierzęcych przeznaczonych dla spożycia przez ludzi zastosowano jedynie składniki wymienione w załączniku VI do Rozporządzenia Rady nr 2092/91.

Podczas II Szczytu Partnerstwa Wschodniego w Warszawie promowana była polska zdrowa żywność

Dolnośląskie sery łomnickie, których tradycja wytwarzania pochodzi z lat 40-tych XX wieku, reprezentowały polskie produkty podczas II Szczytu Partnerstwa Wschodniego w Warszawie, który odbył się w ramach przewodnictwa naszego kraju w Unii Europejskiej.

Organizatorem szczytu było Ministerstwo Spraw Zagranicznych, które realizując strategię promocji Polski uznało, że wśród produktów regionalnych serwowanych czołowym politykom państw Unii Europejskiej powinny się znaleźć certyfikowane sery kozie z gospodarstwa ekologicznego „Kozia Łąka" w Łomnicy koło Jeleniej Góry.

MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

Zagroda Ekologiczna
„Kozia Łąka"
ul. Lipowa 1
58-521 Łomnica

Dziękujemy za uwagę